

Mediul macroeconomic

La nivel mondial

În 2008 **cererea mondială de țitei** a scăzut cu 0,2% față de anul precedent, ajungând la 85,8 mil bbl/zi. Efectele crizei financiare mondiale au continuat să aibă un efect negativ asupra creșterii economice. Încetinirea activității economice și deteriorarea condițiilor pe piața globală a creditelor au afectat toate marile regiuni din lume. Cel mai mare impact asupra cererii de țitei a fost resimțit în țările dezvoltate, America de Nord înregistrând o scădere de 5,5%, iar Europa de 0,5%.

Producția mondială de țitei a crescut cu 1,16 mil bbl/zi până la 86,6 mil bbl/zi. În 2008, nivelul mediu al stocurilor la nivel mondial a fost de 2,4 mil bbl/zi. Nivelul stocurilor ar putea crește în continuare pe fondul cererii de țitei și al costurilor de rafinare scăzute. Presiunile asupra țărilor membre OPEC de a reduce în continuare producția de țitei se vor intensifica în viitorul apropiat, având în vedere că prețurile actuale la țitei sunt mai mici decât estimările privind prețurile de referință luate în considerare pentru finanțarea bugetelor și a deficitului conturilor curente.

În 2008, **indicele Brent** al prețului mediu al barilului de țitei a fost de 97 USD/bbl, cu 34% mai mare comparativ cu anul 2007. Cu toate acestea, până în luna decembrie 2008, prețul țiteiului a scăzut de la 97 USD/bbl la 36,7 USD/bbl, o scădere de 62%. Volatilitatea crescută a prețului țiteiului de-a lungul anului 2008 a fost cauzată atât de incertitudinea de pe piețele financiare, cât și de deteriorarea continuă a previziunilor economice la nivel mondial.

România

Cu toate că valoarea **PIB-ului României** a crescut cu 7,1% în 2008, creșterea economică a încetinit brusc spre sfârșitul anului. Nivelul creditului de consum a scăzut accentuat, determinând o reducere a cererii și a consumului privat. Excesul de cerere a continuat să se tempereze ușor de-a lungul anului 2008, menținându-și tendința descendentă. Ritmul anual de creștere a producției industriale a încetinit până la 1,3% în anul 2008, de la 5,4% în anul 2007. Scăderea abruptă a cererii, determinată de creșterea numărului consumatorilor care și-au limitat cheltuielile, a forțat companiile să opereze

ajustări în privința nivelurilor producției industriale.

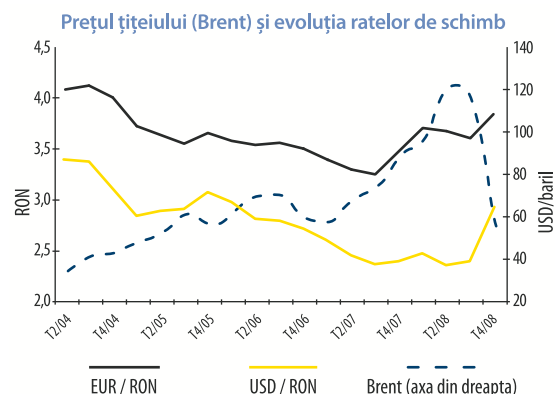
Comparativ cu 2007, **presiunile din partea ofertei** s-au diminuat într-o oarecare măsură. Oferta pe piața forței de muncă a crescut, fiind cauzată de concedierile efectuate de o serie de companii. Amenințarea inflației a scăzut, ca urmare a faptului că prețurile pe plan mondial la energie, la bunurile de larg consum, precum și la alimente au scăzut, revenind la un nivel sustenabil. Cu toate acestea, salariul mediu net a continuat să crească semnificativ, atingând nivelul de 22% la sfârșitul anului. Presiunile asupra monedei naționale s-au intensificat în anul 2008, ca urmare a incertitudinilor privind tendința viitoare a cursului politicii fiscale în România, precum și ca efect al reevaluării riscurilor de investiție în regiune. De-a lungul anului 2008, moneda națională s-a depreciat atât față de EUR, cât și față de USD, cu 10%, respectiv 3%.

Deprecierea monedei naționale față de EUR și USD

Resursele energetice primare ale României s-au diminuat marginal cu 2,4% comparativ cu 2007, situându-se la nivelul de 40 mil tep. Per total, importurile de resurse primare de energie s-au redus cu 6%, în timp ce producția internă a crescut cu 0,2%. În 2008, cererea de țitei din România a fost de 12,8 mil tep, cu 3,5% mai scăzută comparativ cu anul anterior. Producția internă de țitei a scăzut cu 6,4%, în timp ce importurile au scăzut cu 1,3% respectiv cu 0,11 mil tep. Cererea de gaze naturale a continuat să scadă în 2008 cu 7,1%, ajungând la 12,8 mil tep, de la 13,8 mil tep în 2007. Importurile de gaze naturale au scăzut cu o rată anuală de 8,1%, în timp ce producția internă a scăzut cu 6,7%, ajungând la 9,2 mil tep.

Perspective 2009: Având în vedere previziunile pentru 2009, conform cărora valoarea PIB la nivel mondial va scădea cu 0,5%, se estimează că și cererea de țitei va continua să scadă. Stocurile de țitei sunt deja la niveluri ridicate, ceea ce pune presiuni suplimentare în direcția reducerii ofertei. Economia României își va încetini ritmul în 2009. Având în vedere că cererea externă va continua să scadă, cursul viitor al politicii fiscale s-ar putea dovedi foarte important în privința păstrării competitivității interne și îmbunătățirii condițiilor macroeconomice.

Economia României își va încetini ritmul în 2009

Creșterea anuală a PIB și a produselor petroliere în România

